ולא עירבו • בני מרפסת עם בני חצר אלא אלו לבדן ואלו לבדן: **אם יש לפניהם** • לפני המרפסת לרגלי הכבש בתחלת עלייתה: **דקה** • פתח קטן גובה ארבעה אין אוסרין בני מרפסת על בני החצר דהא איסתלק להו: **ואם לאו אוסרת** • אלמא תורת פתח עליו ואפילו לאומרת: **בדלא גבוה י'** • דליכא למימר תורת מחיצה עליה: **כי עביד דקה לפניהם מאי הוי** • הרי כל המרפסת סביבותיה גמוכה ופתוחה לחצר והרי הן כשתי חצירות שאין כותל ביניהן: **מגופפת** • מוקפת מחיצה סביב אלא שנשאר לפניה י' אמות כדין פתח בלא היקף דאי עבוד התם דקה סלוק נפשייהו ואי לא ע"כ לאומרת נמי פתח הוא דאחיל דלא גבוה י': **שרצפו** • זקף סולם אצל סולם: **תורת מחיצה עליו** • ואין מבטלין המחיצה למהוי כנפרץ הכותל יותר מעשר' דאמר לקמן מערבין אחד ואין מערבין שנים אלא לא אחד מערבין ולקולא והוי כפתח לא שייכים מערבין, דלאומרת לא אמרין דליבטליה למחיצה, דכל בעירובין להקל: **ומי אמר שמואל** • דלא מבטלא סולם למחיצה לאומרת: **ואם לאו אוסרת** • אלמא אע"ג דגבוה מרפסת י' אתי סולם ומבטיל ליה: **בדלא גבוה כו'** • דבלא סולם נמי בטלה: **דליעבד מפתן** • ועיר של רבים ונעשית של יחיד הויא וכעין שיור: **דפפיפי לנסרא** • פתחיהן אתרי העיר לנהר ולא היה להם פתח פתוח לעיר: **דלי בעו לערובי** • הכך דמשייריי מלו מערבי: **ליעביד לפו כווי** • חלונות שיש בהן ד' על ד' לגד העיר דאי בעו הוו מלו מערבי ואתבדינהו שיור למתא דלא ליערבוה בהדיהו: **ערסייפא** • סטוטת שטוטת ולא היו מערבין כל העיר כאחת: **פירא דבי פורי** •

גומא גדולה שמלעיעים שם גרעיני תמרים למאכל בהמה והיו אותן גומות מבדילות בין הסטוטות מתחת ובכל שטוטה היו מבוטות הרבה ומערבין יחד ולא היו מתקנין לה לחיים משום דעיר של רבים ונעשית של יחיד הויא וכל חד וחד הוי שיור לחבריה, דאי לא הוי שיור היכי מלו לערבי מבוטות הרבה שבכל שטוטה יחד, בכל עיר של רבים ונעשית של יחיד כל חד וחד בחצרו נפשיה בעו עירובי ובעי לחי וקורה בכל עיירות של רבים: **ואם על גב דאי בעו לערובי לא מצי מערבי** • משום פירא דמפסיק ואין יכולין להלך משטוטה לשטוטה והוי (ה) חלין שבין שתי חצירות דלמריבן לקמן (דף עח:) מערבין שנים ואין מערבין אחד: **דרך גגות** • שהיו להם דיוטות עוברות מגגי שטוטה זו לגגי שטוטה זו: **דפסקו כי מבנא כו'** • ולמריבן לקמן הלכה כר"ש דלא בעי כ' דיורין לשיור: **ובשם שיערו חכמים** • שיורי עיירות והיא עטמה היתה שיור לעיר גדולה הסמוכה לה: **מדשם משם** • לעירובי בחצרה נפשה טולה בלא שיור: **כעין מדשם** • עיר קטנה אחרת של ג' דיורין ואינה סמוכה לגדולה: **מגר אחת פ"ד** • חצר בלא בית מי הוי דירה: **בית אחד בחצר אחת** • חצר בלא בית: **מתני' מי שהיה כמזרח** • בשדה וקדם עליו שם היום: **ואמר לבנו** • לערב מבעוד יום למערב: **ולעירובו יותר מכאן** • שנתן לו העירוב מביתו והלאה: **מותר לביתו** • לדין בית כלומר למות שביתתו מביתו כאילו לא עירב: **ואסור לעירובו** • לדין עיר למות שביתתו מעירובו דכיון דקדם עליו היום רחוק מעירובו יותר מאלפים אמה אינו יכול להלך ולינלו שהרי אין עירובו קונה לו אלא אלפים לכל רוח וכיון דאינו עירוב הוי ליה שביתתו בביתו שהרי בתחום ביתו הוה. ואע"ג דלומרי' בשילהי מי שהניחו דלמי מוקמת ליה בחידוד גיסא דאינו קם ליה כו' אלמא אמר שביתתי רחוק מאלפים ב"ו לא יצאו ממקומו הני מילי בבא בדרך דכיון דבמקום פלוני לא יכול לקנות דרחוק מאלפים הוה ובמקום רגליו לא הוה ניחא לה דליקני ליה אין לו שביתה כלל לפיכך לא יצאו ממקומו אבל בעומד בביתו ומערב במקום שאינו עירוב יש לו שביתה בביתו דמסתמא בביתו ניחא ליה למיקני בשאין עירובו עירוב כדתנן בפרק בכל מערבין (לעיל דף לה:) גבי כתגנגל חוץ לתחום ספק מבעוד יום ספק משחשיכה ר"ז אמר גמל ולא קתני לא יצאו ממקומו שמעינן מינה דאם אינו עירוב יש לו שביתה בביתו: **אמור לביתו** • לדין ביתו למות מביתו אלפים לכל רוח: **בעיבורה של עיר** • באחד מן הבתים העומדין בתוך שבעים אמה ושיריים: **לא עשה ולא כלום** • שהרי בלא עירוב נמי יש לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר לו כארבע אמות: **נתנו חוץ לתחום** • מפרש בגמרא חוץ לעיבורה של עיר: מה

דליערב לן מחתין • מה שפי' בקונטרס דעיר של רבים ונעשית של יחיד הואי לא בא לאפוקי הרי היא של רבים אלא לאפוקי של יחיד ונעשית של רבים: **ושויה** שיור לפומבדיתא • בהדי שיור דג' חצירות של שני בתים בעינן והלכה כר"ש: **היינו** דאמר (ליה) חזי דלא מטוחא • שאם היה מזקיקים לעשות כווי על חנם היו סותרין אם בתיהם:

וחדשה שמה • בספר יהושע (מו) היא כתובה בנחלת יהודה: **גמרא** • שהיה לו קבלה משום תנא לא סברא שמסברא היה אומר שכך נראה אף על פי שאין שום תנא סובר כן ולא לפסוק הלכה בא אלא שכך היו דברים נראים וקאמר מאי נפקא לן מינה כלומר הא פסקינן לעיל כרבי שמעון ומשני גמרא גמור כו' מ"מ יש לנו לחקור ולידע אם גמרא לא סברא: כאן

ולא עירבו: **אם יש לפניהם דקה ארבעה אינה אוסרת ואם לאו אוסרת? הכא במאי עסקינן** בדלא גבוה מרפסת עשרה, ואי לא גבוה מרפסת עשרה כי קא עביד דקה מאי הוי? במגופפת עד עשר אמות דכיון דעביד דקה איסתלוקי איסתלוק ליה מהכא. אמר רב יהודה אמר שמואל כותל שרצפה בסולמות אפילו ביתר מעשר תורת מחיצה עליו, רמי ליה רב ברונא לרב יהודה במעצרתא דבי רב חנינא מי אמר שמואל תורת מחיצה עליו והאמר רב נחמן אמר שמואל אנשי מרפסת ואנשי חצר ששכחו ולא עירבו אם יש לפניה דקה ארבעה אינה אוסרת ואם לאו אוסרת? **הכא במאי עסקינן** דלא גבוה מרפסת עשרה, ואי לא גבוה מרפסת עשרה כי עביד דקה מאי הוי? במגופפת עד עשר אמות דכיון דעביד דקה איסתלוקי איסתלק מהכא. הנהו בני קקונאי דאתי לקמיה דרב יוסף אמרו ליה הב לן גברא דליערב לן מאתין, א"ל לאביי זיל ערב להו *וחזי דלא מצווה' עלה בבי מדרשא אזל חזא להנהו בתי דפתיח לנהרא אמר הני להוי שיור למתא, הדר אמר אין מערבין את כולה תנן [מכלל] דאי בעי לערובי מצי מערבי, אלא איעביד להו כווי דאי בעו לערובי דרך חלונות מצו מערבי, הדר אמר לא בעי *דהא רבה בר אבוה מערב לה לכולה מחוזא ערסייתא משום פירא דבי תורי, דכל חד וחד הוי שיור לחבריה, ואע"ג דאי בעו לערובי בהדי הדדי לא מצו מערבי, הדר אמר לא דמי-דתתם אי בעי לערובי דרך גגות והני לא מערבי הילכך נעבדן כווי, הדר אמר כווי נמי לא בעי, דההוא בי תיבנא דהוי"ל למה בר פופידתא מפומבדיתא ושויה שיור לפומבדיתא, אמר היינו דאמר לי מר חזי דלא מצווחת עלה בבי מדרשא: אלא א"כ עשה חצר לה כעיר חדשה: תניא א"ר יהודה עיר אחת היתה ביהודה וחדשה שמה והיו בה ג' דיורים אנשים ונשים וטף ובה היו משערים חכמים, והיא היתה שיור איבעיא להו חדשה מהו, יחדשה כי היכי דאיהי הויא שיור לגדולה, גדולה נמי הויא שיור לקטנה! אלא כעין חדשה מהו? רב הונא ורב יהודה חד אמר בעיא שיור וחד אמר לא בעיא שיור: ר"ש אומר ג' חצירות וכו': *אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כר"ש, רבי יצחק אמר אפי' בית אחד וחצר אחת, חצר אחת ס"ד? אלא אימא בית אחד בחצר אחת, אמר ליה אביי לרב יוסף הא דרבי יצחק גמרא או סברא? *אמר ליה מאי נפקא לן מינה? אמר ליה גמרא גמור זמורתא תהא: **מתני'** מי שהיה במזרח ואמר לבנו ערב לי במערב, במערב ואמר לבנו ערב לי במזרח **אם יש היסנו וקביתו אלפים אמה ולעירובו יותר מכאן** מותר לביתו ואסור לעירובו, **לעירובו אלפים אמה ולביתו יתר מכאן** אסור לביתו ומותר לעירובו. **הגותי** את עירובו בעיבורה של עיר לא עשה ולא כלום, נתנו חוץ לתחום אפילו אמה אחת מה

עין משפט נר מצוה

מת א מיי' פ"ה מהל' עירובין הלכה כב סמג שם עשין ע"ח פ' שבת סעיף ב:
כט ב שם סעיף ג:
ג ג שם סעיף ה:
נא ד שם סעיף ז:
נב ה שם סעיף ח:
נג ו מיי' פ"ו מהלכות עירובין הלכה ה סמג שם עשין ע"ח:
נד ז מיי' שם הלכה ה סמג שם עשין ע"ח פ' מקה סעיף ג:

רבינו חננאל

ב' חצרות רצה אחד מערב רצו שנים מערבין. ומי אמר רב נחמן הכי והאמר רב נחמן אמר רב אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו אם יש לפניה דקה ארבעה אינה אוסרת ודחינן הכא בם"ע בדלא גבוהה עשרה אי הכי כי עביד דקה מאי הוי ופרקינן בבגופפת פירוש מוקפת כמו מעקה עד עשר אמות כיון דעבוד בה דקה סלוקי מסלקי בני מרפסת נשייהו מהתם. אמר רב יהודה אמר שמואל כותל שרצאו בסולמות אפילו ביתר מעשר תורת מחיצה עליו. ומקשינן ומי אמר שמואל הכי והא אמר רב נחמן אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו כו' פי' הא דאמר שמואל כותל שבין ב' חצרות שרצאו בסולמות ביתר מי' אמות במשכא שיכולין י' בני אדם באחד לעלות ולירד לעירוב כאחד לא חיישינן לסולמות הללו אלא תורת מחיצה שם. ההוא בני קקוניא דאמרו לרב יוסף הב לן גברא דמערב לן ואל"ל לאביי זיל ערוב להן אזל חזא להנהו (דהני) [בתי] דלא פתיחי (במתא) [למתא] ולא מצו מערבי לא הוי שיור אלא אעבד להו חלונות בהדי מתא דאי בעו מערבי דרך חלונות חדר אמר לא צריכי חלונות דהא רבה בר אבוה מערב לכולא מחוזא ערסתא ערסתא. פי' שכונות שכונות משום פירא (דכי) [דבי] תורי דהוה מפסקתה ביניהו כל ערסתא הוי שיור לאחריתי ואע"ג (מאי) [דאי] בעי לערובי לא מצי לערובי [הדר] אמר התם אי בעי לאעדוביי דרך גגות מצו מערבי הכא לא מצו מערבי אלא דרך חלונות ולא היא דהא ההוא בי תיבנא דהוה ליה לפר (לבר) מפומבדיתא והוא הוה שיור לכולא מתא. ואמר אביי היינו דאמר לי רב' יוסף זיל עריב להו וחזי (מאי) צוויח עלי' [דלא צוויחה עלה] בבי מדרשא. תניא א"ר יהודה עיר אחת היתה ביהודה וחדשה היה שמה והיו בה ג' דיורין אנשים ונשים וטף ובה היו משערין חכמים והיתה שיור. ואיבעיא לן כי היכי דהוי היא שיור לגדולה גדולה נמי הוי שיור לדידה ומערבין לה' או לה רב הונא ורב יהודה חד אמר הויא שיור וחד אמר לא הויא שיור: ר' שמעון אומר לבנו לערב כו'

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ואע"ג כו' לשטוטה וכו' כתרין:

[ע"ז עד:]

[לעיל מד מט:]

[שבת קו:וש"נ]

[דף נ:]

אומר שלש חצרות כו'. אמרינן משמיה דרב הלכה כר' שמעון רבי יצחק אמר אפילו בית אחד בחצר אחד הוי שיור והא דר' יצחק גמרא היא: מתני' מי שהיה במזרח יאמר לבנו לערב כו'